

POSTANOWIENIE

12 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 12 sierpnia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa Bank S.A. w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej M. K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 24 lutego 2022 r., I AGa 207/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 czerwca 2020 r., IX GC 741/19, Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od pozwanego kredytobiorcy na rzecz powodowego banku 520 982,80 zł z odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od 23 maja 2018 roku tytułem spłaty kredytu, wypowiedzianego z powodu zaprzestania spłaty kredytu.

Wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił apelację kredytobiorcy.

Sąd drugiej instancji ustalił, że pismem z 30 sierpnia 2017 roku bank wezwał kredytobiorcę do uregulowania wymagalnego zadłużenia w nieprzekraczalnym terminie 14 dni roboczych od dnia doręczenia wezwania. Wezwanie zawierało

informację o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych wniosku o restrukturyzację zadłużenia i zostało odebrane 4 września 2017 roku przez osobę podpisaną nazwiskiem pozwanego. Pismem z 22 listopada 2017 bank wypowiedział umowę kredytu z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia od doręczenia wypowiedzenia i w tym samym piśmie wezwał do spłaty całości zadłużenia w terminie 7 dni od rozwiązania umowy na skutek wypowiedzenia. Wypowiedzenie zostało odebrane 27 listopada 2017 r. przez osobę podpisaną tak samo jak na potwierdzeniu odbioru wezwania z 30 sierpnia 2017 r. Pismem z 10 stycznia 2018 r. bank wezwał kredytobiorcę do zapłaty zadłużenia według stanu na 10 stycznia 2018 r. w wysokości 497 659,94 zł. Wezwanie zostało odebrane przez innego domownika podpisanego w sposób uniemożliwiający jednoznaczne ustalenie brzmienia nazwiska.

Sąd odwoławczy uznał za bezpodstawny zarzut apelacji pozwanego kredytobiorcy, iż nie otrzymał wezwania z 30 sierpnia 2017 r., ponieważ wezwanie zostało wysłane na adres wskazany przez kredytobiorcę w umowie kredytu. Kredytobiorca nie podniósł zarzutu, że osoba, która odebrała wezwanie i wypowiedzenie umowy nie była jego domownikiem.

Pozwany kredytobiorca zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą odwoławczą i wniósł o jej przyjęcie ze względu na:

1) występowanie „*istotnych zagadnień prawnych, albowiem uchybienia prowadzące do wydania zaskarżonego orzeczenia miały charakter kwalifikowany, a zaskarżony wyrok jest sprzeczny z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, a w szczególności z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć*”;

2) oczywistą zasadność wszystkich zarzutów kasacyjnych.

Skarżący nie wskazał żadnego konkretnego zagadnienia prawnego, więc Sąd Najwyższy nie mógł rozpoznać wniosku o przyjęcie skargi na tej podstawie. Natomiast zarzuty kasacyjne są następujące:

1) naruszenie przepisów postępowania:

a) art. 230 i 231 k.p.c. przez nieuzasadnione ustalenie, że bank wykonał obowiązek z art. 75c Prawa bankowego (p.b.);

b) art. 316 w zw. z art. 233 § 1 328 § 2 k.p.c. przez wydanie orzeczenia bez uwzględnienia stanu istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy i zaniechanie niezbędnych ustaleń, a to przez błędne przyjęcie, że strona powodowa wykazała wszystkie przesłanki konieczne do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu;

c) art. 378 § 1 w zw. z art. 328 § i 391 § 1 k.p.c. przez nierozważenie wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów, w tym naruszenia art. 75c p.b., w szczególności zaniechanie przez bank szczegółowego wyjaśnienia na piśmie braku uwzględnienia wniosku skarżącego o restrukturyzację zadłużenia;

d) art. 386 § 1 k.p.c. przez nieuwzględnienie apelacji kredytobiorcy mimo jej oczywistej zasadności;

2) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 75c ust. 3 i 5 p.b., przez bezpodstawne pominięcie tych przepisów mimo wystąpienia skarżącego z żądaniem modyfikacji warunków spłaty zadłużenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ad 1a

Skarżący nie odniósł się do wyjaśnienia Sądu drugiej instancji, jak został ustalony fakt wysłania pozwanemu pouczenia o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację, a jedynie ogólnikowo zarzucił *„bezpodstawne domniemania faktyczne świadczące o tworzeniu przez Sądy faktów nie znajdujących potwierdzenia w materiale dowodowym jak również odmowę przyjęcia za przyznane okoliczności co do których strona powodowa nie wypowiedziała się”*. Ze skargi wynika, że kredytobiorca przyznaje otrzymanie pisma z 30 sierpnia 2017 roku, czemu wcześniej zaprzeczał. W skardze twierdzi jednak, iż pismo zawierało tylko wezwanie do zapłaty, bez pouczenia o możliwości restrukturyzacji. Bank dołączył odpis pisma, o którym twierdzi, że stanowiło zawartość przesyłki wysłanej kredytobiorcy. W świetle tego odpisu pouczenie stanowiło integralną część wezwania do zapłaty. Natomiast skarżący nie dołączył pisma, o którym twierdzi, że znajdowało się w przesyłce z banku, o to dopiero otworzyłoby drogę do kwestionowania domniemania, że przesyłka zawierała pismo zgodne z opisem złożonym przez bank. Nie doszło do oczywistego naruszenia art. 230 i 231 k.p.c.

Ad 1b

Zarzut naruszenia art. 316 k.p.c. powiela zarzut naruszenia art. 230 i 231 k.p.c., tj. bezpodstawnego ustalenia wysłania pouczenia o możliwości restrukturyzacji. Naruszenie art. 316 k.p.c. zachodzi, gdy sąd uwzględni fakt lub zmianę stanu prawnego mające miejsce między zamknięciem rozprawy a wydaniem wyroku.

Ad 1c

Art. 378 k.p.c. określający granice rozpoznania apelacji może zostać naruszony wyjściem przez sąd drugiej instancji poza te granice (np. przez uwzględnienie naruszenia przepisu postępowania niepodniesionego w apelacji i niepowodującego nieważności postępowania uwzględnianej z urzędu) lub pominięciem w rozstrzygnięciu apelacyjnym jednego lub kilku rozstrzygnięć zawartych w orzeczeniu sądu pierwszej instancji i objętych zakresem zaskarżenia apelacji. Natomiast pominięcie części argumentacji apelacji jest naruszeniem wyłącznie art. 387 § 2¹ k.p.c.

Ad 1d

Art. 386 § 1 k.p.c. nie jest podstawą uwzględnienia apelacji, gdyż normuje wyłącznie formę orzeczenia wydawanego w przypadku uwzględnienia apelacji – jest nią zmiana orzeczenia sądu pierwszej instancji (a nie np. uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie wprost o żądaniu pozwu).

Ad 2

Art. 75 c § 3 i 5 p.b. określają obowiązki banku po złożeniu przez kredytobiorcę wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Przepisy te nakładają na bank szczególne, w stosunku do art. 354 § 2 k.c., obowiązki wierzyciela w zakresie współdziałania z dłużnikiem przy wykonywaniu zobowiązania. Skutkiem naruszenia tych obowiązków co do zasady nie jest bezskuteczność wypowiedzenia umowy kredytu, lecz odpowiedzialność odszkodowawcza i ewentualnie utrata prawa do karnych odsetek za okres, w którym kredytobiorca miał podstawy do zakładania, że bank będzie kontynuował prace nad restrukturyzacją.

Przy tym do oceny prawidłowości wypełnienia obowiązków z art. 75 c § 3 i 5 p.b. konieczna jest znajomość treści wniosku. Tymczasem sądy obydwu instancji

nie ustaliły, aby taki wniosek został złożony, a skarżący nie zarzucił naruszenia przepisów postępowania prowadzącego do pominięcia tego faktu w opisie stanu faktycznego. Sąd pierwszej instancji wskazał jedynie, że kredytobiorca na rozprawie ustnie podniósł złożenie takiego wniosku i dokonanie wpłaty z 24 listopada 2017 roku na poczet zadłużenia mającego podlegać restrukturyzacji. Jednak nie złożył odpisu wniosku i nie wskazał, w jakich ratach jest w stanie spłacać zadłużenie, a tym samym nie wykazał naruszenia przez bank jego obowiązków.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. oddalił wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[SOP]

[ms]